

ชื่อวิทยานิพนธ์   สมรรถภาพในการบริหารงานโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา
ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ ในจังหวัดนครราชสีมา
ผู้เขียน   นางสาวเพ็ญพร เหมบุปผะ
สาขาวิชา   การบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา   2533

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ ที่มีต่อสมรรถภาพในการบริหารงานโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัด นครราชสีมา ด้านต่าง ๆ 6 ด้าน คือ ด้านวิชาการ กิจกรรมนักเรียน บุคลากร ชุมชนและการ เงิน อาคารสถานที่ และความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ตัวแปรอิสระคือ ตำแหน่ง ในการปฏิบัติงาน ประสบการณ์ในตำแหน่ง ขนาดของโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน วัตถุประสงค์ การศึกษา และเพศ ตัวแปรตามคือ ทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ที่มีต่อสมรรถภาพของ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในการบริหารงานทั้ง 6 ด้าน

กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารและครูอาจารย์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 362 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบ สอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ มาตรฐานประมาณค่า และแบบปลายเปิด ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์โดยใช้ค่าสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน ค่าที (t-test) และค่าเอฟ (F-test) และทดสอบความแตกต่างระหว่างคู่ โดยวิธีของคูเกี (Tukey) ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับสมรรถภาพในการบริหารงานโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึษาในจังหวัดนครราชสีมา ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ ด้านต่าง ๆ ทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับสูง 2 ด้าน คือ ด้านงานชุมชนและการเงิน และงานอาคารสถานที่ ตามลำดับ นอกจากนี้ยังอยู่ในระดับปานกลาง คือ งานบุคลากร งานวิชาการ งานกิจกรรมนักเรียน

และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ตามลำดับ สำหรับผู้บริหารโรงเรียนมีทักษะต่อสมรรถภาพในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน อยู่ในระดับสูงทุกด้าน คือ งานธุรการและการเงินอยู่ในระดับสูงสุด รองลงมาคือ งานอาคารสถานที่ งานบุคลากร งานกิจการนักเรียน งานวิชาการ และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ตามลำดับ ส่วนครูอาจารย์มีทักษะต่อสมรรถภาพในการบริหารงานโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลางทุกด้านคือ งานธุรการและการเงินอยู่ในระดับสูงสุด และรองลงมาคือ งานอาคารสถานที่ งานบุคลากร งานวิชาการ งานกิจการนักเรียน และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ตามลำดับ

2. ผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ มีทักษะต่อสมรรถภาพในการบริหารงานโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในทุก ๆ ด้าน คือ งานวิชาการ ($P = 0.0013$) งานกิจการนักเรียน ($P = 0.0007$) งานบุคลากร ($P = 0.0001$) งานธุรการและการเงิน ($P = 0.0002$) งานอาคารสถานที่ ($P = 0.0002$) และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ($P = 0.0026$)

3. ผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งน้อยกว่า 5 ปี ระหว่าง 5-10 ปี และมากกว่า 10 ปี มีทักษะต่อสมรรถภาพในการบริหารงานโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมา ในงานด้านต่าง ๆ ทั้ง 6 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติดังนี้คือ งานวิชาการ ($P = 0.0001$) งานกิจการนักเรียน ($P = 0.0001$) งานบุคลากร ($P = 0.001$) งานธุรการและการเงิน ($P = 0.0001$) งานอาคารสถานที่ ($P = 0.0001$) งานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ($P = 0.0001$) โดยที่ผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งระหว่าง 5-10 ปี และมากกว่า 10 ปี มีทักษะต่อสมรรถภาพในการบริหารงานโรงเรียนของผู้บริหารสูงกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งน้อยกว่า 5 ปี ในทุก ๆ ด้าน ทั้ง 6 ด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$)

4. ผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาด วุฒิศึกษา และเพศต่างกัน มีทักษะต่อสมรรถภาพในการบริหารงานโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา ในงานทั้ง 6 ด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

5. ข้อเสนอแนะแนวทางปรับปรุงสมรรถภาพในการบริหารงานโรงเรียนของผู้บริหาร มีดังนี้

ผู้บริหารมีทัศนะว่า ผู้บริหารควรให้ความสำคัญและใช้เวลาในการบริหารงานวิชาการมากกว่าด้านอื่น ให้ครูอาจารย์มีส่วนร่วมในการกำหนดขอบข่ายงานด้านบริหาร บุคลากร และการจัดทำแผนการใช้งบประมาณ

ครูอาจารย์มีทัศนะว่า ผู้บริหารควรมีความรู้ในด้านการนิเทศการสอน เป็นอย่างดี แบ่งงานให้บุคลากรในโรงเรียนรับผิดชอบตามความรู้ ความสามารถ และความถนัด ควรเชิญผู้ปกครอง กรรมการศึกษา และผู้เกี่ยวข้องมาประชุมอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อจะได้เข้าใจนโยบายและความก้าวหน้า รวมทั้งปัญหาต่าง ๆ ของโรงเรียน

Thesis Title : School-Administration Competencies of Elementary
School Administrators as Perceived by the School
Administrators and the Teachers in Changwat
Narathiwat

Author : Miss Penporn Hembubpaka

Major Program : Educational Administration

Academic Year : 1990

ABSTRACT

This research investigated six components of school-administration competencies : academics, student affairs, personnel, business and finance, buildings and grounds, and school and community relations, of elementary school administrators as perceived by the school administrators and the teachers, who differed in work position, job experience, sizes of schools, educational background and sex, in Changwat Narathiwat.

The sample subjects were 362 primary school administrators and teachers. The instrument used in the gathering of the data was a three-section questionnaire consisting of a survey section, rating-scale section, and an open-ended section. The statistical methods employed in the analyses of the data were percentage, mean, and standard deviation. The t-test, F-test and Tukey method were also employed in the further analyses of the data.

The major findings of the study were as follows :

1. Two components of the school-administration competencies:

business and finance, buildings and grounds were perceived by the administrators and teachers to be at the high level. The rest of the components: personnel, academics, student affairs and school and community relations were perceived to be at the medium level. The administrators perceived all components to be at the high level according to this hierarchy: business and finance, buildings and grounds, personnel, student affairs, academics, and school and community relations. The teachers perceived all components to be at the medium level according to this hierarchy: business and finance, buildings and grounds, personnel, academics, student affairs, and school and community relations.

2. There was a significant difference between the administrators and teachers in their perception of the overall school-administration competencies of the administrators: academics ($P = 0.0013$), student affairs ($P = 0.0007$), personnel ($P = 0.0001$), business and finance ($P = 0.0002$), buildings and grounds ($P = 0.0002$), and school and community relations ($P = 0.0026$).

3. There was a significant difference among the administrators and teachers with under 5 years, 5-10 years, and over 10 years of job experience in their perception of the over-all school-administration competencies of the administrators: academics ($P = 0.0001$), student affairs ($P = 0.0001$), personnel ($P = 0.001$), business and finance ($P = 0.0001$), buildings and grounds ($P = 0.0001$), and school and community relations ($P = 0.0001$). Furthermore, the administrators and teachers with 5-10 years and over 10 years of job experience

perceived the over-all school-administration competencies of the administrators to be at a higher level than those with under 5 years of job experience.

4. There was no significant difference between the administrators and teachers who differed in school sizes, educational background, and sex in their perception of the over-all school-administration competencies of the administrators.

5. The following are suggestions for the improvement of school-administration competencies of the administrators.

The administrators stated that administrators should consider academic administration to be the most important competency and spend appropriate time on academic administration. Teachers should be allowed to participate in setting the scope of personnel administration and in the planning of budgets.

Teachers suggested that administrators should have good knowledge of academic supervision. There should be a clearly designated line of work and responsibility according to the teachers' knowledge, talents and expertise. Parents, educational officers, community leaders, and related individuals should be invited to meet with teachers annually so that they understand school policies, progress as well as problems.